

BIURO RZECZNIKA PRAW OBYWATELSKICH

00090 Warszawa

Warszawa

al. Aleja „Solidarności” 77

Petycja

Wniosek o uwzględnienie uwag dot. ustawy o sygnalistach w procesie legislacyjnym

W związku z sytuacją naruszaniu i niespektowaniem praw obywatelskich przez różne podmioty (firmy, korporacje, zachodnie koncerny), w tym długotrwale naruszanie praw oraz stosowanie praktyk unikania odpowiedzialności przez te podmioty (korupcja, układy, wykorzystywanie biurokracji), wnioskuję o:

1. Uwzględnienie sytuacji, że w opinii publicznej istnieje przekonanie wg. której angażowanie się w rozwiązywanie problemów nieprawidłowości (aspekty jak w 1szym akapicie), stwarza dodatkowe problemy i koszty, co sprzyja zaniechaniom wobec podejmowania działań w sferze art. 304. KPK itp. Głównie dot.

- a) zawłaszczonego czasu i poświęcenia na rozwiązanie sprawy
- b) ryzyka związanego z niekorzystnymi i negatywnymi zjawiskami wynikającymi z zawiadomień i demaskowania (groźba utraty życia, szantaże, itp.)
- c) brak efektu podjęcia sprawy (safandulstwo urzędnicze/biurokracja, korupcja, "zamiatanie problemu" przez układy, itp.)

2. Wobec powyższego należy stworzyć uwarunkowanie prawne rozwiązujące problemy, co będzie też korzystne dla przywrócenia porządku prawnego i publicznego w sferach gdzie występują patologie, nieprawidłowości oraz inne negatywne zjawiska (ostatnio szeroko obserwowany brak praworządności). W tej sferze proponuje się:

- a) oszacowanie wynagrodzenia dla sygnalistów i demaskatorów w przypadku istotnego naruszenia oraz stosowania kary grzywny,
 - np. 10% kary dla kwot powyżej 100 000 zł
 - np. nie mniej niż 1000 zł dla innych spraw
 - np. wskazane procenty dla 1szej osoby, która sygnalizowała
 - np. podział procentowy dla innych osób wg. wkładu w sprawę

Do tej pory grzywny na rzecz Skarbu Państwa, itp. nie wnoszą motywacji do przestrzegania prawa. Wielokrotnie sprawy sądowe, skargi do urzędów (zwłaszcza), przebiegały w sposób nieprawidłowy, tj. niezgodnie z prawem. Wnoszone skargi nie wnoszą poprawy, co do przestrzegania prawa lub usprawnień w obszarze regulacji prawnej. Sprawy z powodu braku motywacji nie podlegały należytej kontroli społecznej, głębszemu zainteresowaniu, co tylko sprzyja utrzymywaniu patologii oraz nieprawidłowości.

3. Stąd jak wyżej wnioskuję się o uwzględnianie wynagrodzeń jak w pkt.2 za obciążenia jak w pkt.1 Niniejszy wniosek dot. ustawy o sygnalistach, ma również przyczynić się do:

- a) społecznego zaangażowania (przeciwdziałanie "wyczonej bezradności")
- b) budowanie społeczeństwa obywatelskiego (które zostało zabite przez zjawisko "wyczonej bezradności")
- c) podnoszenia i budowania świadomości prawnej (inne wnioski do MS, MEN, MPRIIP, RPO, KPRM, w sprawie edukacji prawa w szkołach oraz podnoszenia wiedzy prawnej)
- d) podnoszenia wiedzy prawnej poprzez obywatelskie zaangażowanie (znajomość prawa i uregulowań - jak w c))
- e) skuteczniejszej samoregulacji i regulacji z udziałem urzędów oraz uskutecznienia mechanizmu skargowego, którego efektem ma być uskutecznienie regulacji poprzez mechanizmy kar finansowych (jako odpowiedź na naruszanie praw obywatelskich)

f) poprawy stanu przestrzegania i realizowania prawa (urzędy regulacji, prokuratura, sądy - inne wnioski do MS, KPRM w sprawie nieprawidłowości w administracji)

4. Zważywszy na sprawę, wnioskuję o stosowną odpowiedź w sferze możliwości zrealizowania postulatów oraz ustosunkowanie się do sprawy.

a) Wydaje się, że skoncentrowanie się MS tylko w obszarze ochrony sygnalistów jest aspektem bardzo minimalnym w całym problemie i możliwościach jakie daje wykorzystanie zaangażowania sygnalistów w rozwiązywania problemów społecznych i przeciwdziałaniu nieprawidłowościom.

b) Wskazuję na problematykę nadzwyczajnych nieprawidłowości na rynku finansowym (manipulacje przy CDS, LJBOR, innych instrumentach fin, oraz giełdach), bankowym (kryzys toksycznych kredytów, piramida Madoffa, afera z Amber Gold, SKOK itp.), w obszarze sądownictwa (korupcje, układy, itp.).

Na podstawie:

<https://bip.mswia.gov.pl/bip/projekty-aktow-prawnyc/2017/24745,Projektu-uchwaly-w-sprawie-rzadowego-programu-przedwdziaiania-korupcji-na-lata-.html>

<http://www.sygnalista.pl/prawo-i-orzecznictwo/prawo-w-poisce/>

<https://blog.dzp.pl/compliance/poiska-ustawa-o-sygnalistach-cz/>

<https://blog.dzp.pl/compliance/polska-ustawa-o-sygnalistach-cz-ii/>

<https://blog.dzp.pl/compliance/poiska-ustawa-o-sygnalistach-cz-iii/>

<http://www.batory.org.pl/upload/ffles/Programy%20operacyjne/Przeciw%20Korupcji/zalozenia-do-ustawy-o-ochronie-sygnalistow.pdf>

<http://www.isp.org.pl/uploads/pdf/797903568.pdf>